

Dosarul nr. 3ra-116/19

prima instanță: Judecătoria Ungheni (jud. D. Racoviță)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru)

DECIZIE

20 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ion Druță
Iurie Bejenaru
Maria Ghervas
Nicolae Craiu
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Ion Țugulea,
în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă
de către Ion Țugulea împotriva Consiliului raional Nisporeni cu privire la
contestarea actului administrativ,
împotriva deciziei din 02 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost respins apelul declarat de către Ion Țugulea și a fost menținută hotărârea din
22 mai 2018 a Judecătoriei Ungheni,

constată:

La data de 26 martie 2018 Ion Țugulea a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Consiliului raional Nisporeni cu privire la contestarea actului
administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, a deținut funcția de
vicepreședinte al raionului Nisporeni, fiind ales în funcție prin decizia Consiliului
raional Nisporeni nr. 6/4.1 din 08 iulie 2015.

A menționat că, în perioada de activitate și-a îndeplinit și onorat toate
obligațiunile funcționale, executând deciziile consiliului raional, dispozițiile
Președintelui raionului, ș. a., neavând nici o sancțiune disciplinară.

A susținut că, la data de 21 decembrie 2018, fără știrea sa, la ședința ordinară
a Consiliului raional Nisporeni a fost eliberat din funcția de vicepreședinte al
raionului Nisporeni, fără nici un motiv și vreun temei legal.

A afirmat că, decizia Consiliului raional Nisporeni nr. 7/37 din 21 decembrie
2017 „Cu privire la eliberarea din funcție” i-a fost adusă la cunoștință,
contrasemnătură, pe data de 27 decembrie 2017.

A relevat că, în baza art. 14 din Legea contenciosului administrativ, a depus la Consiliul raional Nisporeni o cerere prealabilă, prin care a solicitat abrogarea deciziei enunțate, însă până la momentul depunerii prezentei cereri de chemare în judecată nu a primit nici un răspuns.

A considerat că, decizia Consiliului raional Nisporeni nr. 7/37 din 21 decembrie 2017 „Cu privire la eliberarea din funcție” este ilegală.

A invocat că, în decizia enunțată Consiliul raional Nisporeni a făcut trimitere la Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, care, de fapt, prevede doar atribuțiile Consiliului raional, însă nu a făcut trimitere la art. 86 din Codul muncii, care prevede motivele concedierii.

A declarat că, la ședința respectivă a Consiliului raional Nisporeni, Președintele raionului, fiind întrebat despre motivele eliberării sale, în fața camerei de luat vederi a spus că, a fost eliberat pe motive politice.

A relatat că, în nici un act normativ nu este stipulat faptul că, un funcționar poate fi eliberat din funcție pe motive politice.

A solicitat anularea deciziei Consiliului raional Nisporeni nr. 7/37 din 21 decembrie 2017 „Cu privire la eliberarea din funcție”, restabilirea sa în funcția de vicepreședinte al raionului Nisporeni și încasarea de la pârât a salariului pentru absența forțată de la lucru, începând cu data eliberării din funcție până la data emiterii hotărârii judecătorești, reieșind din salariul de bază de 7500 de lei și a sumei de 50000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral.

Prin hotărârea din 22 mai 2018 a Judecătoriei Ungheni acțiunea depusă de către Ion Țugulea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 02 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către Ion Țugulea și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 17 decembrie 2018 Ion Țugulea a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu trimiterea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, deoarece instanțele judecătorești nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei și concluziile instanțelor judecătorești sunt în contradicțiile cu circumstanțele cauzei.

A menționat că, prima instanță, examinând cauza în fond, nu a respectat procedura medierii judiciare prevăzută de art. 182¹ CPC.

A susținut că, instanța de apel a examinat cauza în lipsa sa, or, citația pentru ședința de judecată din 02 octombrie 2018 a primit-o la data de 02 octombrie 2018, ora 16.20.

Prin referința depusă la data de 28 ianuarie 2019 Consiliul raional Nisporeni a solicitat respingerea recursului.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 14 noiembrie 2018 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, prin decizia Consiliului raional Nisporeni nr. 6/4.1 din 08 iulie 2015 Ion Țugulea a fost ales în funcția de vicepreședinte al raionului pe un termen de 4 ani, de la data de 08 iulie 2015, cu salariul de funcție în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

Ulterior, prin decizia Consiliului raional Nisporeni nr. 7/37 din 21 decembrie 2017 Ion Țugulea a fost eliberat din funcția de vicepreședinte al raionului Nisporeni, înainte de termen.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, Ion Țugulea a solicitat anularea deciziei Consiliului raional Nisporeni nr. 7/37 din 21 decembrie 2017 „Cu privire la eliberarea din funcție”, restabilirea sa în funcția de vicepreședinte al raionului Nisporeni și încasarea de la Consiliul raional Nisporeni a salariului pentru absența forțată de la lucru, începând cu data eliberării din funcție până la data emiterii hotărârii judecătorești, reieșind din salariul de bază de 7500 de lei și a sumei de 50000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de către Ion Țugulea, a ajuns la concluzia netemeinicii acestuia, menținând hotărârea primei instanțe, pe care a considerat-o întemeiată și legală.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, verificând legalitatea deciziei contestate, a constatat că, instanța de apel a încălcat normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, hotărârea instanței de judecată este lovită de nulitate în cazul în care au fost încălcate sau aplicate greșit normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) lit. b) CPC, se consideră că normele de drept procedural sunt încălcate sau aplicate eronat în cazul în care pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată.

În conformitate cu art. 102 alin. (1) CPC, instanța înștiințează prin citație participanții la proces, martorii, experții, specialiștii și interpreții privitor la locul, data și ora ședinței de judecată sau la locul, data și ora efectuării unor acte de procedură.

În conformitate cu art. 105 alin. (1) CPC, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de

judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței.

Din materialele dosarului rezultă că, instanța de apel a examinat prezenta cauză în absența recurentului Ion Țugulea, căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată din 02 octombrie 2018. Or, citația pentru ședința de judecată din 02 octombrie 2019, ora 11.00 a fost recepționată de către Ion Țugulea la data de 02 octombrie 2019, ora 16.20 (f. d. 85 verso).

La caz, se reține că, art. 379 alin. (2) CPC acordă dreptul instanței de apel de a judeca apelul în lipsa apelantului sau intimatului, a reprezentanților acestora, precum și a unui participant la proces, doar în cazul în care aceștia sunt citați legal despre locul, data și ora ședinței.

În circumstanțele enunțate și în contextul normelor de drept citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că, instanța de apel nu a respectat procedura citării legale a recurentului Ion Țugulea, fapt care constituie o încălcare a dreptului la un proces echitabil prevăzut de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Or, unul din principiile procesului echitabil, rezultând din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, este contradictorialitatea între părțile, care sunt parte a procesului. Pentru a răspunde exigențelor articolului enunțat, procedura în fața instanțelor judiciare trebuie să aibă un caracter contradictoriu, un concept similar celui al egalității armelor. Principiul contradictorialității presupune, în fond, posibilitatea pentru părțile în proces de a li se aduce la cunoștință toate dovezile invocate și observațiile formulate și de a face comentarii în legătură cu ele.

Respectarea principiului egalității armelor presupune că fiecare parte trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație dezavantajată în raport cu adversarul său, astfel încât să se mențină un echilibru corect.

Dreptul la o procedură contradictorie implică dreptul unei părți în procesul civil de a lua cunoștință de observațiile sau explicațiile date de cealaltă parte, precum și a le discuta.

În conformitate cu art. 26 alin. (2) și (3) CPC, contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încât părțile și ceilalți participanți la proces să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu pricina dată judecării și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței. Instanța care judecă pricina își păstrează imparțialitatea și obiectivitatea, creează condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale ale pricinii.

Prin urmare, în condițiile în care recurentul a fost privat de dreptul de a participa la examinarea cauzei în instanța de apel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că, nu constituie decât o îngărădire a dreptului acestuia de a beneficia de un proces echitabil,

cu respectarea principiilor procesului civil reglementate atât de legislația națională, cât și cea internațională.

Astfel, din considerentele menționate și deoarece eroarea judiciară în cauză nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și de a trimite cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Ion Țugulea.

Se casează integral decizia din 02 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Ion Țugulea împotriva Consiliului raional Nisporeni cu privire la contestarea actului administrativ, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul
judecătorii

Ion Druță

Iurie Bejenaru

Maria Ghervas

Nicolae Craiu

Mariana Pitic